

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA 2019 ROK

Wprowadzenie

Podstawą prawną działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych jest ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Zgodnie z art. 41 ust. 1 i 2 w/w ustawy, prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin i jest realizowane w postaci gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, uchwalanych corocznie przez rady gmin.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zwany dalej Programem, jest dokumentem wyznaczającym cele i sposoby rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii na terenie Gminy Orzysz. Został on opracowany zgodnie z obligatoryjnymi zadaniami oraz potrzebami występującymi na terenie Gminy. Stanowi kontynuację i rozwinięcie działań prowadzonych w latach ubiegłych oraz jest integralną częścią Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.

Skierowany jest do mieszkańców Gminy Orzysz, którzy w życiu prywatnym i zawodowym spotykają się z problematyką uzależnień oraz jej konsekwencjami, a także do wszystkich instytucji i organizacji działających na rzecz rozwiązywania problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych. Przy opracowaniu Programu uwzględnione zostały wskazówki wynikające z „Rekomendacji Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych” do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Źródłem finansowania zadań zawartych w Programie są środki finansowe budżetu Gminy Orzysz, stanowiące dochody z tytułu wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wniesione przez przedsiębiorców w roku 2019. Dochody te stanowią dochód gminy, który w całości jest przekazywany na realizację Programu i zgodnie z art. 18² cytowanej ustawy, środki te nie mogą być przeznaczone na inne cele.

I. Diagnoza stanu problemów Gminy Orzysz.

Diagnoza ma celu dostarczenie rzetelnych informacji przydatnych do zaplanowania i realizacji Programu na rok 2019. Dane dotyczące diagnozy problemów uzależnień w Gminie Orzysz zostały opracowane w oparciu o materiały własne, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Orzyszu oraz o informacje pozyskane od podmiotów współpracujących w realizacji zadań Programu w tym:

- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Orzyszu;
- Komisariatu Policji w Orzyszu;
- Szkół;
- Poradni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Piszcu;
- Wojewódzkiego Ośrodka Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Giżycku;
- Mazurskiego Centrum Zdrowia Szpital Powiatowy w Węgorzewie;

- Punktu Konsultacyjny w Orzyszu;
- Placówki Wsparcia Dziennego pn. Środowiskowa Świetlica Opiekuńczo-Wychowawcza w Orzyszu;
- Świetlicy Środowiskowej „Kajak” pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Orzyszu.

W celu realizacji i koordynacji Programu Zarządzeniem Burmistrza Orzysza powołany został Pełnomocnik ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

1. Rynek napojów alkoholowych w Gminie Orzysz

Gminę Orzysz w 2018 roku (stan na 31 grudnia) zamieszkiwało ogółem 8952 mieszkańców (w porównaniu do 2017r. o 96 osób mniej), z tego powyżej 18 roku życia - 7302 mieszkańców (w porównaniu do 2017r. - o 86 osób mniej).

Zasady wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych reguluje ustawa z dnia 26 października 1982r., o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz przepisy prawa miejscowego tj:

- Uchwała Nr LIV/399/18 Rady Miejskiej w Orzyszu z dnia 25 lipca 2018r; w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie Gminy Orzysz.
- Uchwała Nr LII/378/18 Rady Miejskiej w Orzyszu z dnia 23 maja 2018 r; w sprawie wprowadzenia odstępstwa od zakazu spożywania napojów alkoholowych w miejscach publicznych na terenie Gminy Orzysz

Sprzedaż napojów alkoholowych

Placówki handlu detalicznego - sklepy	2017	2018
Ilość punktów	26	25
w tym zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych:		
do 4,5%alk. oraz piwo	26	24
od 4,5%alk. do 18% alk. (z wyjątkiem piwa)	26	25
powyżej 18% alk.	25	24
Gastronomia		
Ilość punktów	24	25
w tym zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych:		
do 4,5%alk. oraz piwo	24	25
od 4,5%alk. do 18% alk. (z wyjątkiem piwa)	6	6
powyżej 18% alk.	8	8

stan na 31.12.2018r.

Na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych przypadało:

- w 2017r. - 181 mieszkańców Gminy Orzysz, w tym 148 osoby pełnoletnie;
- w 2018r. - 179 mieszkańców Gminy Orzysz, w tym 146 osoby pełnoletnie.

2. Działania podejmowane przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Orzyszu

Osoby uzależnione dosyć często charakteryzują się niezaradnością życiową, brakiem umiejętności w prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz w wychowaniu dzieci. W wyniku

uzależnienia od alkoholu dochodzi do zachowań ryzykownych, które mogą spowodować rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylanie się od pracy czy systematyczne zakłócanie spokoju lub porządku publicznego. Takie zachowania są przesłanką do kierowania wniosków do Sądu Rejonowego w Pisz o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego w stacjonarnej placówce leczenia odwykowego.

<i>Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>
<i>Liczba rozpatrzonych wniosków dotyczących osób podejrzanych o nadużywanie alkoholu</i>	<i>67</i>	<i>47</i>
<i>w tym:</i>		
<i>w związku z prowadzoną procedurą „Niebieskiej Karty”</i>	<i>18</i>	<i>23</i>
<i>Ilość rozmów interwencyjno-motywujących przeprowadzonych przez członków Komisji z osobami podejrzаныmi o nadużywanie alkoholu do podjęcia leczenia.</i>	<i>37</i>	<i>31</i>
<i>Ilość rozmów udzielających pomocy i wsparcia przeprowadzonych przez członków Komisji z osobami będącymi członkami rodzin osób z problemem alkoholowym.</i>	<i>5</i>	<i>13</i>
<i>Liczba osób w stosunku do których wystąpiono do Sądu Rejonowego w Pisz z wnioskiem o zastosowanie obowiązku pojęcia leczenia odwykowego oraz na czas trwania leczenia ustalenie nadzoru kuratora sądowego.</i>	<i>13</i>	<i>6</i>

Dane liczbowe z lat 2017 – 2018 pokazują, że problem nadużywania alkoholu często wiąże się z występowaniem zjawiska przemocy w rodzinie - przemocy fizycznej, psychicznej bądź ekonomicznej. Często do wyjścia z ww. problemu jest potrzebna pomoc innych osób. Takiej pomocy udziela Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, na której także spoczywa obowiązek podejmowania czynności zmierzających do orzeczenia zastosowania wobec osoby uzależnionej obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu. Znaczny wzrost rozpatrzonych wniosków, dotyczących osób podejrzanych o nadużywanie alkoholu w związku z prowadzoną procedurą „Niebieskiej Karty”, wynika ze wzmocnienia współpracy Komisji z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, działającym w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej..

W 2018 roku Komisja zaopiniowała pozytywnie 17 wniosków na sprzedaż napojów alkoholowych. Opinie dotyczyły zgodności limitów i warunków lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych zgodnie z obowiązującą w tym zakresie uchwałą i przepisami prawa.

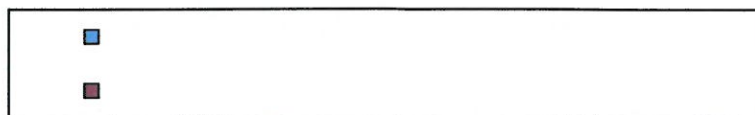
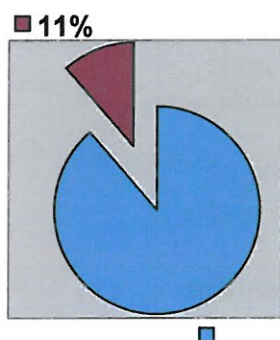
Poza tym w ramach inicjowania i realizacji zadań ustawowych dotyczących rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania przemocy Komisja:

- Brała czynny udział w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie działającym w ramach gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- Udzielała pomocy w uzgodnieniu miejsca i terminu podjęcia terapii.
- Systematycznie współpracowała z policją, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, pedagogami szkolnymi, kuratorami rodzinnymi i sądowymi, terapeutą uzależnień, psychologiem.
- Opiniowała projekty uchwał w sprawie:
 - ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych

- na terenie Gminy Orzysz;
- wprowadzenia odstępstwa od zakazu spożywania napojów alkoholowych w miejscach publicznych na terenie Gminy Orzysz;
 - Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2018 rok.

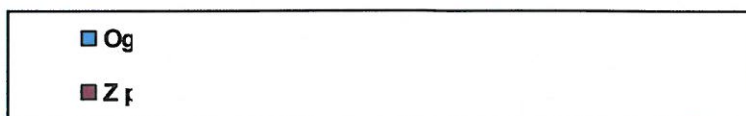
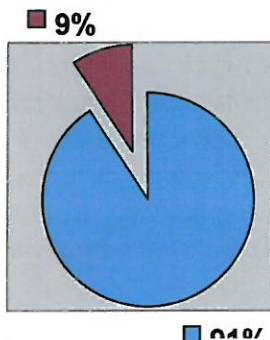
3. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Orzyszu

Pomoc udzielona przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Orzyszu
2017 rok

Na udzieloną pomoc rodzinom z problemem alkoholowym wydatkowano środki finansowe w wysokości 109.043zł

2018 rok

Na udzieloną pomoc rodzinom z problemem alkoholowym wydatkowano środki finansowe w wysokości 101.011zł

Dane: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Orzyszu

Z danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Orzyszu wynika, że w 2018 roku zmniejszyła się liczba rodzin korzystająca z pomocy materialnej Ośrodka, w tym także liczba rodzin objętych tą pomocą z powodu uzależnienia lub nadużywania alkoholu przez co najmniej jednego z członków rodziny.

4. Działania podejmowane przez Komisariat Policji w Orzyszu

Podejmowane działania	2017	2018
Osoby nietrzeźwe zatrzymane i przewiezione do wytrzeźwienia do pomieszczeń policyjnych	23	24

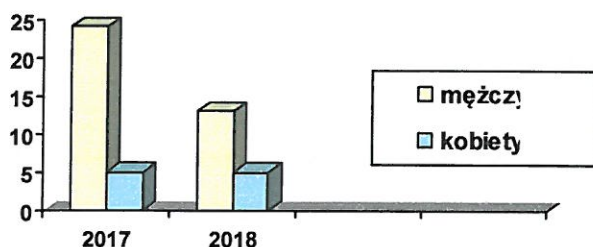
<i>Osoby nietrzeźwe odwiezione do domów rodzinnych</i>	16	14
<i>w tym:</i>		
<i>nieletni</i>	0	0
<i>Liczba zatrzymanych nietrzeźwych sprawców przemocy domowej</i>	25	19
<i>Liczba zatrzymanych posiadających substancje psychoaktywne</i>	2	3
<i>Liczba zatrzymanych osób kierujących pojazdami pod wpływem alkoholu</i>	27	35
<i>Liczba osób ukaranych za spożywanie alkoholu w miejscu publicznym (mandat karny/ wniosek do sądu)</i>	0	0
<i>Liczba przeprowadzonych interwencji domowych w ramach procedury „Niebieskiej karty”</i>	75	64
<i>w tym:</i>		
<i>sprawców przemocy domowej będących pod wpływem alkoholu</i>	55	19

Dane: Komisariat Policji w Orzyszu

Dane pochodzące z Komisariatu Policji w Orzyszu pokazują, że znacznie zwiększyła się liczba zatrzymanych nietrzeźwych osób kierujących pojazdami. Niepokojąca jest jednak informacja, że brak jest działań w zakresie ukaranych osób za spożywanie alkoholu w miejscu publicznym. Z uwagi na dużą dostępność w centrum miasta przede wszystkim w punktach sprzedaży detalicznej stosunkowo taniego alkoholu, ukształtował się nowy wzór spożywania alkoholu. Użytkownicy napojów alkoholowych podczas spotkań towarzyskich przy ulicy Rynek i jej okolicy, dokonują zakupu alkoholu, który następnie jest spożywany w miejscach, w których jego spożywanie jest zabronione. Z uwagi na jego niską cenę, spożywane ilości alkoholu są dość znaczne.

5. Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Pisz

Działania	2017	2018
<i>Liczb osób leczonych</i>	29	18
<i>tym:</i>		
<i>kobiety</i>	5	5
<i>mężczyźni</i>	24	13

Dane: Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Pisz

W porównaniu do roku 2017, w 2018 roku znacznie zmniejszyła się liczba mężczyzn leczonych od uzależnienia spowodowanego nadużywaniem alkoholu.

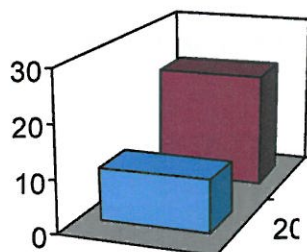
Dodatkowo realizując postanowienia Sądu Rejonowego w Pisz, w Poradni leczono ambulatoryjnie:

- w 2017 roku - 20 mieszkańców naszej gminy ;*
- w 2018 roku - 11 mieszkańców naszej gminy, w tym 2 osoby zobowiązane przez Sąd do leczenia, jako środek zapobiegawczy z Wydziału Karnego.*

6. Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Giżycku

W Wojewódzkim Ośrodku Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Giżycku, z Gminy Orzysz leczyło się w:

- 2017 roku - 10 osób;
- 2018 roku - 22 osob , w tym : leczenie stacjonarne - 14 osób, leczenie ambulatoryjne - 8 osób.

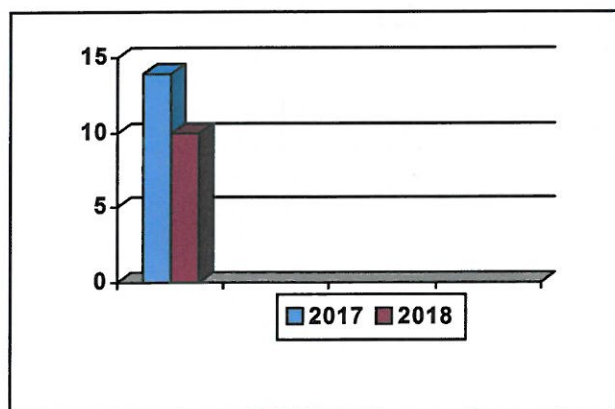

Dane: Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Giżycku

7. Mazurskie Centrum Zdrowia Szpital Powiatowy w Węgorzewie

Na oddziale Detoksykacyjnym MCZ Szpitala Powiatowego w Węgorzewie leczyło się:

- w 2017r. - 14 mieszkańców Gminy Orzysz
- w 2018r. - 10 mieszkańców Gminy Orzysz

8. Punkt Konsultacyjny w Orzyszu

Rodziny borykające się z problemem uzależnienia lub przemocy w rodzinie mogą otrzymać wsparcie w działającym od wielu lat Punkcie Konsultacyjnym w Orzyszu. Mieszkańców Gminy Orzysz przyjmował specjalista terapii uzależnień, psycholog i referent prawny.

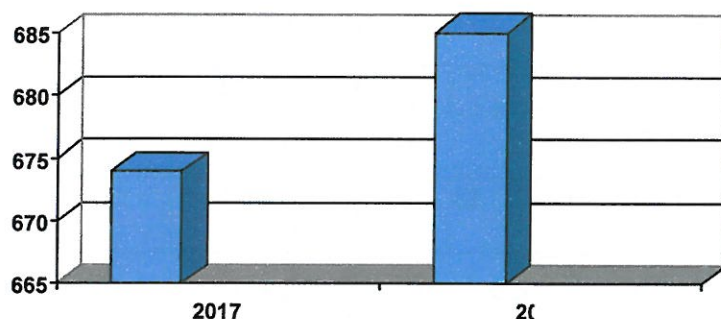
Lp.	Osoby	Psycholog				Specjalista Terapii uzależnień				Referent prawny			
		2017		2018		2017		2018		2017		2018	
		K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M
1.	Z problemem	4	36	13	22	7	33	7	28	0	4	2	6

	<i>alkoholowym</i>												
2.	<i>Współuzależnieni oraz DDA</i>	20	6	5	0	4	2	3	0	40	18	27	9
3.	<i>Doznający przemocy w rodzinie (ofiara)</i>	23	0	49	4	2	0	1	0	7	0	9	0
4.	<i>Stosujący przemoc w rodzinie (sprawca)</i>	0	4	3	5	1	3	0	8	0	0	0	0
5.	<i>Eksperymentujące bądź uzależnionych od psychaktywnych</i>	0	6	1	16	0	0	0	0	0	2	0	0
6.	<i>Patologiczny hazard</i>	5	2	5	7	0	1	0	1	0	0	0	0
7.	<i>Zaburzenia psychiczne</i>	2	2	2	1	0	0			0	0	0	0
8.	<i>Inni (sytuacje kryzysowe, trudności emocjonalne)</i>	20	7	72	34	0	0			45	47	42	15
	<i>Razem</i>	74	63	150	89	14	39	11	38	92	71	80	30
		137		239		53		49		163		110	

K * - kobieta M * - mężczyzna

Ogółem udzielono w:

- 2017r. - 674 porad i konsultacji 353 klientom Punktu
- 2018r. - 685 porad i konsultacji 398 klientom Punktu

Udzielone porady i konsultacje

Dane: Punkt Konsultacyjny w Orzyszu.

Z danych powyższych wynika, że konsultacje i porady cieszą się coraz większym zainteresowaniem. W porównaniu do 2017 roku, liczba klientów zwiększyła się o 45 osób. Poprzez podjęte działania przez pracowników Punktu Konsultacyjnego, osoby uzależnione od alkoholu i narkomanii, jak również współuzależnione mają większą świadomość swojej choroby, co w efekcie zwiększa ich szanse na zmianę trybu życia, zachowania trzeźwości i podjęcia terapii. Główne problemy osób potrzebujących poradnictwa prawnego koncentrowały się wokół problemów rodziny, kodeksu rodzinnego i opiekuńczego.

9. Szkoły

Znacząca część działań podejmowanych w ramach Programu, to zadania profilaktyki uniwersalnej, których adresatami są dzieci uczęszczające do szkół. W szkołach, dla których Gmina Orzysz jest organem prowadzącym, pomoc i opiekę psychologiczną dzieciom i młodzieży pochodzącej z rodzin zagrożonych alkoholizmem i narkomanią oraz przemocą domową zapewniał psycholog.

Zakres wykonywanych zadań przez zatrudnionego psychologa obejmował między innymi: indywidualne konsultacje psychologiczne z uczniami, rodzicami i nauczycielami, udzielanie wsparcia dla osób z rodzin z problemem alkoholowym, znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, wskazywania odpowiednich form pomocy i motywowania do działania.

W podziale na poszczególne szkoły, przedstawia to się następująco:

Lp.	Zakres konsultacji/porad	ZSP w Orzyszu		ZSP w Dąbrowce		ZSP w Okartowie	
		2017	2018	2017	2018	2017	2018
1.	Z nauczycielami, wychowawcami w celu określenia form pomocy i wsparcia uczniów w aktualnych trudnościach	114	134	48	45	20	27
2.	Indywidualne z uczniami	199	319	46	51	25	34
	w tym:						
	nadużywanie alkoholu w rodzinie	45	41	4	3	5	7
	przemoc w rodzinie	50	16	8	6	3	5
	styczność z używkami	19	54	3	5	6	6
	uzależnienia behawioralnych	55	97	10	15	5	6
	trudności emocjonalne, agresja ze strony uczniów	30	111	20	22	6	10
3.	Z rodzicami w celu rozwiązywania trudności wychowawczych i edukacyjnych ich dzieci	164	174	38	42	35	37
4	Sytuacje kryzysowe, pomoc psychologiczna	11	18	4	5	3	3
5.	Z kuratorem	9	-	4	3	3	-
6.	Zajęcia profilaktyczne	8	-	3	2	-	-
	Ogółem ilość udzielonych porad i konsultacji	505	645	143	148	86	101

Dane: Psycholog

10. Placówka Wsparcia Dziennego pn. Środowiskowa Świetlica Opiekuńczo-Wychowawcza w Orzyszu

Głównym zadaniem tej Placówki jest objęcie dziecka opieką i wychowaniem, wsparcia rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Za zgodą rodziców lub opiekunów, świetlica opieką obejmowała 40 stałych młodych podopiecznych ze szkoły podstawowej i gimnazjum, z czego 30 uczestników pochodzi z środowiska zagrożonego, w którym są problemy alkoholowe, przemoc w rodzinie. Świetlica funkcjonuje codziennie tj. od poniedziałku do piątku w godzinach od 13⁰⁰ do 19⁰⁰, w soboty i niedziele w godzinach 9⁰⁰ – 15⁰⁰. W 2018 roku 15 uczestników Placówki brało udział w projekcie Interreg Litwa-Polska pt. „Aktywne i zdrowe transgraniczne społeczeństwo”. W ramach tego projektu podopieczni przebywali 5 dni na Litwie. Od czerwca ubr. realizowany jest także pilotażowy program zajęć sportowych o charakterze profilaktycznym „Dzieci ulicy”. Od dwóch lat działa również Wielopoziomowa Drużyna Harcerska „Szare Szeregi”, licząca 12 harcerzy.

11. Świetlica Środowiskowa „Kajak” w Orzyszu

Świetlica środowiskowa „Kajak” przy parafii Najświętszego Serca Pana Jezusa prowadzona jest przez Siostry Dominikanki. Placówka ta jest dostępna dla dzieci i młodzieży od poniedziałku do piątku. Dzieci mogą tam spędzać czas wolny od zajęć szkolnych, rozwijać swoje talenty, uczyć się odpowiedzialności i współpracy z innymi, a także ofiarności wobec bardziej potrzebujących. W ciągu tygodnia z różnych zajęć korzysta około dziewięćdziesięciu osób w różnym wieku.

II. Adresaci Programu

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych adresowany jest do mieszkańców Gminy Orzysz do wszystkich grup społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem osób związanych z chorobą alkoholową bądź zagrożonych prawdopodobieństwem jej wystąpieniu tj.:

- dzieci i młodzież szkolna;
- osoby uzależnione od alkoholu i narkotyków oraz nadmiernie pijące;
- rodziny dotknięte problemem uzależnień - współuzależnione.

III. Cele Programu

Celem głównym Programu jest ograniczenie zdrowotnym i społecznym skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych i używania innych substancji psychoaktywnych poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy Orzysz oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych. W roku 2019 w/w cele główne będą kontynuacją podjętych działań w latach poprzednich i planuje się je realizować poprzez następujące cele szczegółowe:

1. Zapewnienie pomocy opiekuńczej i wychowawczej dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych problemem uzależnienia i uzależnionych od alkoholu, narkotyków między innymi poprzez finansowanie kosztów prowadzenia Placówki Wsparcia Dziennego, dofinansowanie parafialnej środowiskowej świetlicy.
2. Zapewnienie dzieciom i młodzieży pomocy psychologicznej, dostępu do programów profilaktycznych z zakresu profilaktyki uniwersalnej i selektywnej.
3. Zapewnienie dostępu do profesjonalnej pomocy terapeutycznej, psychologicznej i prawnej dla osób uzależnionych, zagrożonych uzależnieniem i współuzależnionych członków ich rodzin.
4. Prowadzenie edukacji publicznej z zakresu problemów uzależnień od alkoholu i narkotyków.
5. Promowanie zdrowego i trzeźwego stylu życia oraz alternatywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci, młodzież oraz dorosłych.
6. Wspieranie i udzielanie pomocy instytucjom i organizacjom prowadzącym działalność profilaktyczną (organizowanie różnorodnych form pracy edukacyjnej aktywizującej dzieci i młodzież oraz rodziny).
5. Wzmacnianie kompetencji zawodowych pedagogów, wychowawców, pracowników MOPS, dzielnicowych, członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz innych osób w zakresie oddziaływań profilaktycznych poprzez szkolenia.

IV. Zadania i sposób ich realizacji.

1. **Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób dorosłych, młodzieży, dzieci i ich rodzin, współuzależnionych, uzależnionych i zagrożonych uzależnieniami od alkoholu i narkotyków**

Planowane działania :

- 1) Organizowanie pomocy terapeutycznej w formie porad i konsultacji dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu i narkomanii, edukacji indywidualnej i grupowej w Punkcie Konsultacyjnym w Orzyszu (finansowanie wynagrodzenia osób pełniących dyżury w Punkcie wg harmonogramu i stawek określonych w umowie oraz kosztów utrzymania lokalu).
- 2) Motywowanie osób skierowanych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do rozpoczęcia procesu leczenia i wyjścia z uzależnienia.
- 3) Motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie do zmiany szkodliwego wzoru picia.
- 4) Kierowanie wniosków do Sądu Rejonowego o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu w stosunku do osób, które odmówiły podjęcia dobrowolnego leczenia (opłata kosztów sądowych i biegłych sądowych).
- 5) Udzielanie i gromadzenie informacji o formach profesjonalnej pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej osobom uzależnionymi współuzależnionym w ośrodkach na terenie powiatu, regionu, województwa.
- 6) Inicjowanie i prowadzenie działań profilaktycznych (upowszechnianie materiałów edukacyjnych i informacyjnych o chorobie alkoholowej).

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i uzależnienia od narkotyków, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Planowane działania:

- 1) Organizowanie pomocy ofiarom przemocy domowej w rodzinie z problemem alkoholowym poprzez zapewnienie porad i konsultacji psychologicznych oraz pomocy prawnej w Punkcie Konsultacyjnym w Orzyszu (finansowanie wynagrodzenia osób pełniących dyżury w Punkcie wg harmonogramu i stawek określonych w umowie oraz kosztów utrzymania lokalu).
- 2) Zapewnienie opieki psychologicznej dzieciom i młodzieży pochodzącej z rodzin zagrożonych alkoholizmem, narkomanią oraz przemocą domową poprzez zatrudnienie i finansowanie psychologa w szkołach, dla których organem prowadzącym jest Gmina Orzysz.
- 3) Realizacja programu opiekuńczo-wychowawczego w ramach funkcjonowania Placówki Wsparcia Dziennego pn. Środowiskowa Świetlica Opiekuńczo-Wychowawcza przy ul. Wojska Polskiego 5 w Orzyszu, w tym:
 - finansowanie zatrudnienia wychowawców i opiekunów prowadzących zajęcia (zgodnie z zawartą umową),
 - zakup materiałów przeznaczonych do prowadzenia zajęć,
 - finansowanie wyjazdów edukacyjno-rekreacyjnych dla uczestników tej placówki,
 - dożywianie uczestników placówek w miarę posiadanych środków finansowych,
 - pokrycie kosztów związanych z utrzymaniem świetlicy (zakup środków czystości, wywóz śmieci, opłata telefonu, Internetu, energii elektrycznej, co., zużycia wody i ścieków itp);
- 4) Włączenie metodyki harcerskiej do pracy z dziećmi i młodzieżą w zakresie resocjalizacji – drużynowi.
- 5) Współpraca merytoryczna z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie działającym w ramach gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w MOPS.
- 6) Współfinansowanie działalności parafialnej świetlicy środowiskowej „Kajak” dla dzieci i młodzieży przy ul. Elckiej 19a w Orzyszu - pokrycie kosztów c. o., zakup materiałów z przeznaczeniem na zajęcia z dziećmi, dofinansowanie wieczerzy wigilijnej.

7) Inicjowanie i finansowanie w miarę posiadanych środków finansowych działań, zmierzających do podniesienia kwalifikacji osób mających w swojej pracy kontakt z ofiarami i sprawcami przemocy, osobami uzależnionymi i współuzależnionymi.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

Planowane działania:

1) Realizacja programów wczesnej profilaktyki uzależnień i rozwoju umiejętności społecznych obejmujących problem uzależnienia od alkoholu i palenia papierosów kierowanych do uczniów szkół podstawowych :

a) finansowanie zajęć profilaktyczno - edukacyjnych ukierunkowanych do wszystkich grup dzieci i młodzieży bez względu na stopień indywidualnego ryzyka, uczących umiejętności zdrowego i trzeźwego stylu życia,

b) współpraca z placówkami oświatowymi w zakresie wspierania i dofinansowywania programów oraz przedsięwzięć profilaktycznych opracowywanych i realizowanych przez młodzież, skierowanych do grup rówieśniczych i społeczności lokalnej,

c) prowadzenie zajęć psychoedukacyjnych mających na celu zwiększenie umiejętności wychowawczych rodziców.

2) Działania psychofizyczne oddziałujące na rozwój dzieci i młodzieży.

3) Dofinansowanie w miarę potrzeb i środków finansowych wypoczynku letniego (półkolonie) dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym i z grup ryzyka, połączonego z programem profilaktycznym lub opiekuńczo-wychowawczym.

4) Wspieranie oraz współfinansowanie lokalnych działań aktywizujących i integrujących dzieci, młodzież, rodzin w tym otwartych środowiskowych imprez i wydarzeń o charakterze prozdrowotnym, rekreacyjno-sportowym, bez alkoholu: festynów rodzinnych, Orzyskiego Biegu Ulicznego, obchodów Dni Orzysza, Dożynek Gminnych, Gminnej Wieczery Wigilijnej.

5) Działania edukacyjne i informacyjne skierowane do całej populacji Gminy:

a) zakup materiałów edukacyjnych – książek, broszur, plakatów, ulotek profilaktycznych;

b) włączenie się w ogólnopolskie i regionalne profilaktyczne kampanie edukacyjne uwzględniające problematykę uzależnień.

6) Dofinansowanie koncertów i programów o tematyce szkodliwości picia alkoholu i zażywania substancji psychoaktywnych, propagujących „trzeźwy styl życia” – życia bez nałogów.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń, osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i przeciwdziałaniu narkomanii.

Podjęmowane działania:

1) Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii.

2) Udzielenie dotacji celowej jednostkom spoza sektora finansów publicznych na realizację zadania publicznego „Profilaktyka uzależnień i patologii społecznych”.

3) Szkolenie członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zgodnie z wymogami ustawy w zakresie profilaktyki o rozwiązywania problemów alkoholowych.

5. Podjęmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i art. 15 ustawy.

Podjęmowane działania:

- 1) Kontrole punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych pod kątem prawidłowego oznakowania i informowania o szkodliwości napojów alkoholowych, a także sprzedaż alkoholu osobom niepełnoletnim.*
- 2) Podjęmowanie działań interwencyjnych wobec przypadków sprzedaży i podawania napojów alkoholowych nietrzeźwym, nieletnim, na kredyt lub pod zastaw.*

V. Realizacja zadań Programu.

- 1. Koordynację przedsięwzięć związanych z realizacją zadań zawartych w Programie prowadzi Pełnomocnik ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz podejmuje niezbędne działania zmierzające do osiągnięcia celów wyznaczonych w Programie.*
- 2. W realizacji Programu aktywnie uczestniczy Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Orzyszu, psycholodzy, terapeuci, realizatorzy programów profilaktycznych, pedagodzy szkolni, wychowawcy, pracownicy socjalni, kuratorzy sądowi, policjanci.*
- 3. Decyzje dotyczące wydatków finansowych przeznaczonych na realizację poszczególnych zadań zawartych w Programie podejmuje Burmistrz.*
- 4. Ustala się diety Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Orzyszu w wysokości 5% najniższego wynagrodzenia za każde posiedzenie Komisji RPA i powołanych zespołów Komisji. Podstawą wynagrodzenia są protokoły z posiedzeń wraz z listą obecności lub protokoły z kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych.*
- 5. Wysokość środków finansowych na realizację zadań Programu określa Rada Miejska w Orzyszu w drodze uchwały w sprawie budżetu Gminy na 2019 rok.*
- 6. Źródłem finansowania zadań Programu na rok 2019, są środki finansowe budżetu Gminy „fundusz przeciwdziałania alkoholizmowi”, pochodzące z opłat za korzystanie z wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.*

Plan wydatków z odniesieniem do przyjętych zadań Programu na 2019r		
Lp.	Nazwa zadania	Wysokość środków
1.	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniami od alkoholu i narkotyków. <ul style="list-style-type: none">• Punkt Konsultacyjny (wynagrodzenie psychologa, instruktora terapii uzależnień, - 25.040,-zł.;• Zakup materiałów i wyposażenia - 1.120,-zł• Zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego (opłata za złożone wnioski w Sądzie Rejonowym, wynagrodzenia biegłych sądowych za wydaną opinię sądową w przedmiocie uzależnienia od alkoholu) - 3.360 zł;	29.520,-zł
2.	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i uzależnienia od narkotyków, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie. <ul style="list-style-type: none">• Punkt Konsultacyjny (wynagrodzenie prawnika) – 7.200. zł;• Opieka psychologiczna w szkołach – (wynagrodzenie psychologa) – 48.000,-zł.• Placówka Wsparcia Dziennego - (wynagrodzenia wychowawców, zakup	173.580,-zł

	<p>żywności, materiałów pomocniczych do pracy z dziećmi, środków czystości, wyposażenia, pokrycie kosztów utrzymania środowiskowej świetlicy opiekuńczo-wychowawczej tj. c.o., energii elektr. zużycia wody i ścieków, wywozu śmieci, naprawy bieżące) – 112.580zł;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Środowiskowa Świetlica Parafialna „Kajak” (dofinansowanie c.o., zakup materiałów do pracy z dziećmi, dofinansowanie wieczerzy wigilijnej) – 4.600,- zł. • Włączenie metodyki do pracy z dziećmi i młodzieżą w zakresie resocjalizacji - 500,- 	
3.	<p>Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Finansowanie programów profilaktyczno-edukacyjnych w zakresie problematyki alkoholowej i narkomanii oraz działań psychofizycznych – 2.700zł., • Działania aktywizujące i integrujące dzieci, młodzież oraz rodziny otwarte, lokalne uroczystości i imprezy prozdrowotne i sportowo-rekreacyjne: <ul style="list-style-type: none"> - Orzyski Bieg Uliczny - 400zł. , - Dni Orzysza, festyny rodzinne - 500zł, - Wieczerza wigilijna – 1.000zł; - usługi transportowe – 800zł. - dofinansowanie półkolonii dla dzieci i młodzieży z środowisk zagrożonych - 500zł. 	5.900,-zł
4.	<p>Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń, osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i przeciwdziałaniu narkomanii.</p> <ul style="list-style-type: none"> • udzielenie dotacji na realizację zadania publicznego w ramach ogłoszonego konkursu pn. „Profilaktyka uzależnień i patologii społecznych” 	6.000zł
5.	<p>Realizacja zadań Programu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Diety GM Komisji Rozwiązywania problemów Alkoholowych – 10.000zł. • Podróże (delegacje) – 500zł. • Wynagrodzenie pełnomocnika ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów alk. - 5.000zł. • Szkolenia - 1.500zł. 	17.000zł.
Razem		232.000,-zł
Zaplanowane środki w budżecie Gminy na 2019r. fundusz „przeciwdziałania alkoholizmowi” i przeciwdziałania narkomanii		232.000,-zł

Opracowała: Barbara Konopka

